

ОНЛАЙН ЖАЗЫЛУ

1931 жылдың
4 қазанынан бастап шығады

Қ А Р А Ғ А Н Д Ы О Б Л Ы С Т Ы Қ Қ О Ғ А М Д Ы Қ - С А Я С И Г А З Е Т

www.ortalyq.kz

www.instagram.com/ortalyq.kz/

www.facebook.com/ortalyq.kz/

info@ortalyq.kz

Құрметті қарағандылықтар!

Сіздерді Наурыз мейрамымен шын жүректен құттықтаймыз! Бұл күн табиғаттың оянуын, жаңаруды, сондай-ақ, ұрпақтар жалғастығын білдіреді. Наурыз – бізді біріктіретін, жүректерімізді жарық пен үмітке толтыратын, жаңа жетістіктер мен ұлы істерге шабыт беретін ұлттық мейрам.

Ерте заманнан бері Наурыз мерекесі бірліктің, ынтымақтастық пен қайырымдылықтың символы болып келеді. Бұл күн бізге өзара көмек, құрмет және жанашырлықтың қоғамымыз үшін аса маңызды екеніне меңзеп, ұлттық құндылықтардың насихатталуына жол ашып, табиғатпен және бір-бірімізбен үйлесімде дамуда үндейді.

Осынау ұлы мерекеге орай, барлықтарыңызға денсаулық, бақыт, бейбітшілік пен өркендеу тілейміз. Наурыз мерекесі сіздерге қуаныш әкеліп, табысқа толы жаңа өмірдің бастауы болсын. Шаңырақтарыңыздан бақ-береке арылмасын!

Наурыз мейрамы құтты болсын!

Ермағанбет БӨЛЕКПАЕВ,
Қарағанды облысының әкімі
Нұркен ҚОБЖАНОВ,
Қарағанды облыстық мәслихатының төрағасы

Сабақтастық салтанаты

Қыстың қақаған суығы шегініп, көктемнің жұмсақ лебі сезілген сәтте қазақтың даласы да, жаны да өзгере бастады. Күннің шуағы табиғат анамызбен қоса, көңілдерді де жылытып тұр. Осы сәтте көне дәуірлерден жеткен: «Ұлыс оң болсын, ақ мол болсын!» деген қасиетті үн қайта тіріледі. Бұл – жылдың келуі, тіршіліктің түлеуі. Наурыз. Ұлыс мейрамы. Ал, сол ұлы мейрамның кең тынысты, мазмұнды көрінісі – Наурызнама.

Наурыз, яғни, Ұлыс мейрамы – дүниетаным, уақыт философиясы, табиғат пен адам арасындағы үйлесімнің көрінісі. Сондықтан да, кейінгі жылдары Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың бастамасымен Наурызды жанаша форматта атап өту тұжырымдамасының ұсынылуы – тарихи сабақтастықты қалпына келтірудің нақты қадамы.

Жәлел ШАЛҚАР,
«Ortalyq Qazaqstan»

Бүгінде Наурызнама онкүндігі әр күнге мазмұн берген, қоғамды ізгілікке бастайтын, ұлттық құндылықтарды жаңғыртатын жүйелі мерекелік кезеңге айналды.

Наурыздың басталу уақыты төңірегінде түрлі пікір мен көзқарас бар. Бізге белгілісі күн мен түннің тенеуі 21-22 наурызға сәйкес келеді. Алайда, халықтық танымда, тарихи деректерде жыл басы одан ертерек басталатыны жөнінде айғақтар бар.

– Бүгін Ақтауда күн 07:45-те шығып, 19:44-те; Астанада күн 06:24-те шығып, 18:23-те; Алматыда күн 06:02-де шығып, 18:01-де батады. Басқа жерлерде

де уақыт осындай. Яки, біреулер айтып жүргендей, «күн мен түн 22 наурызда тенеуеді» деген сөз бекер. 22 наурызда күн түннен 20 минуттай ұзарып кетеді, – деді 14

наурыз күні, әулеуметтік желіде ақын, Абай атындағы Мемлекеттік сыйлықтың лауреаты Светқали Нұржан.

Тіпті, ұялы телефонына таң

атып, күн шыққан уақыт пен күн батқан уақыттың суретін түсіріп, жүктеп, жұрт назарына ұсынды. Бұл дерек Наурыздың астрономиялық әрі халықтық-танымдық не-

гізі бар екенін көрсетсе керек. Ал, этнограф Серік Ерғали бұл мәселені тереңірек тарқатады.

► 6-бет

• НАУРЫЗ-ДӘМ

«Балық жеген ет сұрамас»

Ұлттық болмыс дегеніміз не? Осындай сауал қойылса, әлбетте, ұлтымыздың төл мәдениеті мен салт-дәстүрін, ойындарын айтамыз. Тарқатып айтсақ, қазақтың киім үлгісі мен әні, жыры, күйі, қуаныш пен қайғысында атқарылатын салттары мен дәстүрлері қамтылады. Тұтастай алғанда, барлығы ұлттың дүниетанымын, мінезін қалыптастырады. Ұлттың айнасы. Жер бетіндегі халықтарды бір-бірінен айшықтайтын негізгі факторлардың бірі. Қасиетті Құранның «Хужурат» сүресінің 13-аятында «Уа, адамдар! Шүбәсіз, сендерді бір ер мен бір әйелден жараттық. Сондай-ақ, сендерді бір-біріңмен танысып, табысуларың үшін сан алуан ұлыстар мен руларға бөлдік» деп жазылғанын еске түсіріңіз. Бірақ, осы ұлттық болмыс туралы әңгіме қозғағанда, көбіне ең маңызды детальді ұмытамыз. Бұл – «Ұлттық ас» деп төбемізге тұтатын ұлттық асханамыз. Тағам мен сусынсыз адам баласының күні жоқ. «Ас – адамның арқауы» дейміз. Ал, ұлттық ас дегеніміз не? Асханамыз ұлт болмысын қалыптастыруда қаншалықты маңызды рөл атқарады?

Ерік НАРЫН,
«Ortalyq Qazaqstan»

Ұлттық ас дегеніміз – жер бетіндегі халықтардың тіршілік етіп отырған жерінің табиғатына, өмір салтына, дүниетанымына қарай тұтынатын тағамдары мен сусындары. Тұтынған ас-суымыз адамның ішкі табиғатына да әсер ететіні анық. Өйткені, ішкен асың қаныңмен араласып, бойыңа сіңеді. Қан дегеніміз – ген. Осыдан «Ұлттық ген» деген ұғым пайда болады.

Қазақ «Қанына тартпағанның қары сынсын», «Тектіден текті туады, тектілік тұқым қуады» дейді. Ата-бабамыз адамның жақсы, не жаман болуында алпыс екі та-

мырдағы қан маңызды рөл атқаратынын жақсы білсе керек. Сол себепті де, қан тазалығын сақтауға баса мән берген. Қанда жады болады. Тектегі жақсы қасиеттерді де, жаман қасиеттерді де сақтайды.

Қанның адамның ойына, мінез-құлқына әсері орасан. Ал, қазақтың «үлкен ас» деп қадірлейтіні – жылқы еті. «Жылқы мінезді қазақ» дейтініміз осыдан шықса керек. Құмарымыз – бал қымыз. Бүгінде «пәленше тойда бөйге, көкпар өтеді» десе, елеңдеп тұратынымыздың төркіні осында болса керек.

Батыстағы жұрттың фольклорындағы «Кентавр» дегендері – ата-бабаларымыз. Солардың көзіне баһадүр көшпенділер

жылқымен бір жаратылған құбылыс болып көрінді. Ат үстінде алып құрлықты ұсынып ұстады.

Қымызын ішпесек, шөліміз қанып, көңіліміз марқаймаған, етін жемесек, денімізге қуат дарымаған. Яғни, қазақ еркіндігін де, қуатын да, суын да, асын да жылқыдан тапқан. Қазақтың романтикасы – қазы-қарта, жал-жая, бал қымыз.

Шетелдерге жұмыс барысымен жиі баратын Шыңғыс Зипатолла есімді азамат «бір аптадан артық уақыт ет жемесем, көңілім көншімейді» дейді.

– Еуропа елдерінде бір айдан астам уақыт іс-сапармен жүрдім. Қазы-қарта, жал-жая жеп, сорпа-сын ішіп өстік. Мамыр келсе, қы-

мыз ішкенше асығамыз. Бір апта уақыт өткенде жылқының етін аңсай бастадым. Мен ғана емес, жанымдағы басқа да қазақтар осыны айтып жүрді. Еуропаның керемет мейрамханаларынан ас іштік. Бір қарағанда тоқ едік. Бірақ, ағзамыз толық қуаттанбағандай әсерде жүрдік. Елге жеткенде жылқы етін құмарымыз қанғанша асаймыз, – деді.

Осы тұста ғылыми тұжырымдарға да бет бұрайық. Мәселен, жылқы еті темірге, А, В, Е дәрумендеріне бай, аздағана 8 есе жылдам сіңетін жоғары сапалы диеталық өнім. Ол холестеринді төмендетіп, жүрек-қан тамырларын нығайтады, ми қызметін жақсартады және иммунитетті көтереді. Сондай-ақ, гликогенге бай болғандықтан, шаршағанды

басып, күйзелістен арылтады. 17 түрлі ауруға ем ретінде танылған. Жылқы етінің құрамындағы майлар өсімдік тектес майларға жақын. Мидағы жасушаларды жаңартып, есте сақтау қабілетін арттырады. Күйзелісті басуға, жүйке жүйесін қалпына келтіруге көмектеседі.

► 5-бет

Құттықтау

Бұқар жырау ауданының Құрметті азаматы, еңбек ардагері Қанағат Жұмашұлы ЖҰМАШЕВ – 90 жаста.

Құрметті Қанағат Жұмашұлы! Кешегі ойранды отызыншы жылдардың белортысында, аштық нәубеті мен саяси қуғын-сүргіннің арасында жарық дүниеге келіп, ғайыптан тірі қалған ұрпақтың өкілісіз. Тағдырдың жазуымен бүгін 90 жасқа жетіп, елімізге белгілі азаматтармен сыйласып, жақсылармен бірге жүру қызметтес болуды нәсіп етті.

Ізгі ниетпен: бұқаржыраулық іні-бауырларыңыз – Төкен Арбабаев, Қабйкен Жотабаев, Сайлау Қанафин, Хасен Хамитов, Төлеу Жанғалов, Мұрат Исабаев, Егінбай Құсаев, Талғат Елубаев, Мұрат Нәбиев, Байбол Альшаров, Серік Ускенбаев, Мұрат Ахенов, Тілеубек Есмағанбет, Манат Құрманғалиев, Ерлан Мәдениетов.

Жылдамдық өлшеудің жаңа жүйесі

18 наурыздан өңірдің облыстық және республикалық маңызы бар жолдарында жылдамдық режимін тіркейтін аппараттық-бағдарламалық кешендер жұмыс істей бастады.

Салтанат ІЛІЯШ, «Ortalyq Qazaqstan»

Яғни, полиция қызметкерлері тек құрылғыны орнатып, іске қосып және өшіріп қана отырады. Ал, жол қозғалысы ережелерін бұзу деректері автоматты түрде тіркеліп, бірден Әкімшілік құқық бұзушылықтардың бірінғай тізіліміне жолданады.

Жылдамдықты шамадан тыс асыру салдарынан орын алады, – делі облыстың ПД әкімшілік полиция басқармасының бастығы, полиция полковнигі Бағдат Кәкімов.

орнатылған мобилді жылдамдық өлшегіштер қолданылып келген. Енді олардың қатарына треноғаға орнатылатын жаңа кешендер қосылып отыр.

Жаңалық әрқашан жаныңызда! https://ortalyq.kz/

Шаттығы шалқыған шаңырақ

Наурызнаманың «Шаңырақ күнінде» Бұқар жырау аудандық Мәдениет үйіне арнайы шақырылған ерлі-зайыптылар Талғат пен Нәзира Мағауияновтардың отау құрғандарының ширекғасырлық Күміс тойлары атап өтіліп, олармен шағын сұхбат жүргізіліп, сый-сиянат жасалды.

Ержан ИМАШ, «Ortalyq Qazaqstan»

Осы ауданның Жаңақала ауылында туып-өскен Талғат пен Нәзира осыдан 25 жыл бұрын бас құрап, шаңырақ көтеріп, бүгінде ордалы отбасына айналған. Екеуі бес бала тәрбиелеп өсіріп, тұрмысқа шыққан екі қызынан екі жиен сүйіп отыр.

дың бала тәрбиесі, отбасының татулығы туралы тартымды әңгімесі тыңдалды. Өз кезегінде Талғат Саят Медеуов шырқайтын «Өзінді аңсап» әнін тамылжыта айтып берді. Ол жұмыстан тыс уақыттарында аудандық мәдени шараларға белсене қатысып, ән салып жүретін оперпаздардың бірі.

Бұқар жырау ауданы

Электрондық пошта: ortalyk.kaz@mail.ru

Тұрғындар назарына!

«СП Жетымшоқы» ЖШС 2026 жылдың 29 сәуір күні сағ. 10:00-де «Жетымшоқы кен орнындағы қорларды игеру бойынша ашық әдіспен өндіру жоспары», «2027-2028 жылдарға арналған Жетымшоқы кен орнының атмосфераға шығарылатын ластануы заттардың рұқсат етілген шығарындылар нормативтері (РЕШН) мен қалдықтарды басқару бағдарламасы (КББ)» жобалары бойынша ашық жиналыс түріндегі қоғамдық тыңдаулардың келесі мекенжайда өткізілетінін

хабарлайды: Қарағанды облысы, Абай ауданы, Қарабас ауылы, Мәдениет үйі, Кирова көшесі, 13 үй. Әсер ету аумағы: Қарағанды облысы, Абай ауданы, Қарабас ауылы. Оңшайын видеоконференц-байланысқа сілтеме: https://kazakhmys.webex.com/kazakhmys-ru/j.php?MTID=mc215395cf35e1a6d746a9e62efdbb64f

Table with 3 columns: №, Солтүстік ендік, Шығыс бойлық. Contains 15 rows of coordinates.

Жоспарланған қызметтің бастамашысы: «Қазакмыс корпорациясы» ЖШС, БСН 050140000656. Өкілдер: Ким Павел Игоревич «СП Жетымшоқы» ЖШС бас инженері, байланыс телефоны: +7-702-222-38-22, эл.пошта: info@zhetymshoky.kz, p.kim@zhetymshoky.kz.

Жиналыс нөмірі (кіру коды): 25190465592 Жиналысқа қосылу үшін құпия сөзі: 123456X

Жоба бойынша ескертулер мен ұсыныстар қоғамдық тыңдаулар өтетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірмей https://ndbecology.gov.kz сілтемесі бойынша, эл. мекенжайы pr.resurs@krg.gov.kz және Қарағанды облысы, Қарағанды к., Лобода көшесі 20, «Қарағанды облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ пошталық мекенжайы бойынша қабылданады.

Вниманию жителей!

ТОО «СП Жетымшоқы» уведомляет о проведении общественных слушаний в формате открытых собраний 29 апреля в 10:00 часов по следующему проекту: План горных работ отработки запасов месторождения Жетымшоқы открьтым способом, проект нормативов допустимых выбросов загрязняющих веществ в атмосферу (НДВ) и программу управления отходами (ПУО) для месторождения Жетымшоқы на период 2027-2028 гг. по адресу: Карагандинская

Table with 3 columns: №, Северная широта, Восточная долгота. Contains 15 rows of coordinates.

Инициатор: ТОО «Корпорация Казакмыс», БИН 050140000656. Представители: Ким Павел Игоревич, главный инженер ТОО «СП Жетымшоқы», контакты: тел. 8-702-222-38-22, эл.адрес: info@zhetymshoky.kz, p.kim@zhetymshoky.kz.

область, Абайский район, пос.Карабас, Дом культуры, ул.Кирова, 13, Территория воздействия: Карагандинская область, Абайский район, пос.Карабас.

Номер совещания (код доступа): 2519 046 5592 Пароль для подключения на вышеуказанные совещания: 123456X

Дополнительную информацию о намечаемой деятельности, проведении общественных слушаний, а также копии документов, относящихся к намечаемой деятельности можно запросить по эл.адресу pr.resurs@krg.gov.kz на Карагандинской области, г.Караганда, ул.Лободы 20, ГУ «Управление природных ресурсов и регулирования природопользования Карагандинской области» в срок не позднее 3 рабочих дней до даты проведения общественных слушаний.

Жаңа бұқалау жүйесі жүргізушілердің тәртібін күшейтіп, жол-көлік оқиғаларының алдын алуға ықпал етеді деп күтілуде.

ХАБАРЛАНДЫРУ

«GOK Sherubai» ЖШС «Байыту өнімдерін көмір концентраты түрінде алу мақсатындағы байыту фабрикасын салу және пайдалану, инфрақұрылым мен инженерлік коммуникацияларды салу» жобасына арналған ықтимал әсерлер туралы сесітті қарау бойынша ашық жиналыс түріндегі қоғамдық тыңдаулардың өткізілетіні туралы хабарлайды.

Жобалық материалдардың әзірлеушісі: ГЗО «Биосфера Казахстан» ЖШС, 100012, Қазақстан Республикасы, Қарағанды к., Терешкова көшесі, 2/12 ғимарат, БСН 071040007864, Өкілі: Цешковский В.М., байланыс: тел. 8(7212) 56-17-50, 94-05-58, 8(777) 487-14-15; e-mail: biosfera.krg@mail.ru, ceshkovskiy@bszk.kz.

Жоба бойынша мүдделі жұртшылықтың ескертулері мен ұсыныстары «Қарағанды облысының табиғи ресурстар және табиғат пайдалануды реттеу басқармасы» ММ expertiza.uzr.krg@mail.ru және Қарағанды к., Лобода к-сі, 20, тел. 8 (7212) 56-81-66 мекенжайы бойынша, сондай-ақ, https://ndbecology.gov.kz Ақпараттық жүйеде тыңдаулар өткізілетін күнге дейін 3 жұмыс күнінен кешіктірмейтіні мерзімде қабылданады.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

ТОО «GOK Sherubai» сообщает о проведении общественных слушаний в форме открытого собрания по рассмотрению Отчета о возможных воздействиях к проекту «Строительство и эксплуатация обогатительной фабрики с получением продуктов обогащения в виде угольного концентрата, строительство инфраструктуры и инженерных коммуникаций».

Дополнительную информацию по проектным материалам можно запросить по адресу и номеру телефона: г.Караганда, ул. Терешковой, строение 2/12, тел: 8(7212) 94-05-58, 8(777) 487-14-15; e-mail: ceshkovskiy@bszk.kz.